

**ՀՈՌՄԻ ՍՐԲԱԶԱՆ ՔԱՀԱՆԱՅԱՊԵՏ ՖԻԱՆՑԻՍԿՈՍ ՊԱՊԻ
ԽՕՍՔԸ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ
ՀՐԱՇԱՓԱՌԻ ԲԱՐԻԳԱԼՍԵԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԵԱՆ ԸՆԹԱՅՔՈՒՄ**
(24 յունիսի, 2016 թ.)

Մեծարգոյ եղբայր,

Ծայրագոյն Պատրիարք եւ Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց,

Սիրելի՛ եղբայրներ եւ քոյրեր ի Քրիստոս.

Յուզումով ոտք դրեցի ձեր ժողովրդի պատմութեան վկայի, նրա հոգեկանութեան լուսաշող կենտրոնի՝ այս սրբազան վայրի շեմին եւ Աստծու թանկագին պարգեւն եմ համարում, որ կարողացայ մօտենալ Սուրբ Սեղանին, որից Քրիստոսի լոյսը սփռուեց Հայաստանում: Ողջունում եմ Նորին Սրբութիւն Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին՝ շնորհակալութիւն յայտնելով Ս. Էջմիածին այցելելու հաճելի հրաւերի համար, Հայ Առաքելական Եկեղեցու արքեպիսկոպոսներին եւ եպիսկոպոսներին: Շնորհակալութիւն եմ յայտնում բոլորին՝ սրտագին եւ ցնծալի ընդունելութեան համար, որ ինձ պարգեւեցիք: Շնորհակալութիւն, Ձերդ Սրբութիւն, ինձ Ձեր տանը հիւրընկալելու համար. սիրոյ այս նշանը պերճախօս բառերից աւելի շատ է արտայայտում ընկերութիւնն ու եղբայրական սէրը:

Այս հանդիսաւոր առիթով Տիրոջ գոհութիւն եմ մատուցում ձեր երկրում վառուած հաւատի լոյսի համար. հաւատ, որ Հայաստան աշխարհին տուեց իր ուրոյն ինքնութիւնը եւ նրան Քրիստոսի պատգամաբերը կարգեց ազգերի մեջ: Քրիստոս է Ձեր փառքը, Ձեր լոյսը, արեգակը, որ Ձեզ լուսաւորեց եւ նոր կեանք պարգեւեց, որ Ձեզ ուղեկցեց եւ սատարեց յատկապէս մեծագոյն փորձութիւնների պահերին: Խոնարհւում եմ Տիրոջ ողորմութեան առաջ, որ կամեցաւ Հայաստանը լինէր առաջին ազգը՝ 301 թուականին ընդունելով Քրիստոնէութիւնը՝ որպէս իր կրօնը, այնպիսի ժամանակաշրջանում, երբ հռոմէական կայսրութեան մէջ դեռ բորբոքւում էին հալածանքները:

Քրիստոսի հաւատը Հայաստանի համար չի եղել իբրեւ զգեստ, որ կարելի է հագնել կամ հանել՝ ըստ պարագաների կամ առիթների, այլ սեփական ինքնութեան բաղկացուցիչ իրականութիւն, գերազանց պար-

գեւ՝ ուրախութեամբ ընդունելի, ժրաջանութեամբ եւ ուժով պահպանելի: Ինչպէս գրեց Սուրբ Յովհաննէս Պօղոս Բ.-ն, «Հայ հասարակութեան «Մկրտութեամբ» [...] ծնունդ է առնում ժողովրդի նոր ինքնութիւն, որ հայ լինելու անբաժանելի եւ բաղկացուցիչ մաս է դառնալու: Այդ պահից այլեւս անհնար է մտածել, որ տուեալ ինքնութեան բաղադրիչների շարքում տեղ չգտնի Քրիստոսի հաւատը՝ որպէս էական բաղկացուցիչ» (Առաքելական նամակ հայ ժողովրդի մկրտութեան 1700 յորեկանի առիթով [2 Փետրուար 2001]: Տէրը թող օրհնի ձեզ՝ հաւատի այս լուսաւոր վկայութեան համար, որ օրինակելի կերպով ապացուցում է ավելի քան 1700 տարի առաջ ընդունած Մկրտութեան հզօր արդիւնաւէտութիւնն ու բեղունութիւնը մարտիրոսութեան պերճախօս եւ սուրբ նշանով, որ ձեր ժողովրդի պատմութեան կայուն մասնիկն է դարձել:

Գոհութիւն եմ մատուցում Տիրոջը նաեւ այն ընթացքին համար, որ Կաթողիկէ եւ Հայ Առաքելական Եկեղեցիները կատարեցին եղբայրական եւ անկեղծ երկխօսութեան միջոցով՝ հասնելով գոհութեան Սեղանի կիսմանը: Սուրբ Հոգին թող օգնի մեզ՝ իրականացնելու այն միութիւնը, որի համար աղօթեց մեր Տէրը, որպէսզի իր աշակերտները մի լինեն, եւ աշխարհը հաւատայ: Ինձ հաճելի է յիշել այժմ մեր երկու Եկեղեցիների միջեւ յարաբերութիւնների խորացման եւ երկխօսութեան ամրապնդման՝ վերջերս արտահայտուած վճռորոշ մղումը՝ Նորին Սրբութիւններ Վազգէն Ա.-ի, Գարեգին Ա.-ի եւ Սուրբ Յովհաննէս Պօղոս Բ.-ի, Բենեդիկտոս ԺԶ.-ի կողմից: Համամիութենական այս ջանքերի շարքում յիշում եմ Ի. դարու հաւատի Վկաների յիշատակութիւնը 2000 թուականի Մեծ յոբելեանի շրջանակներում, երբ Ձերդ Սրբութեանը յանձնուեց քրիստոնէայ Հայաստանի Հօր՝ Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի մասունքից՝ Երեւանի նորակառոյց Տաճարի համար, Նորին Սրբութիւն Յովհաննէս Պօղոս Բ.-ի եւ Ձերդ Սրբութեան ստրոգրած համատեղ Յայտարարութիւնը ճիշտ այստեղ՝ Սուրբ Էջմիածնում, ինչպէս նաեւ Ձերդ Սրբութեան կատարած այցերը Վատիկան:

Դժբախտաբար, աշխարհը բաժանումներով եւ ընդհարումներով է խարանուած, ինչպէս նաեւ նիւթական եւ հոգեւոր աղքատութեան ծանր վիճակներով, եւ քրիստոնէաներից ակնկալւում է փոխադարձ գնահատման եւ եղբայրական համագործակցութեան վկայութիւն, որպէսզի կրկին փայլի Քրիստոսի Յարութեան զօրութիւնն ու ճշմարտութիւնը: Համբերատար եւ մշտանորոգ ջանքերը դէպի լիարժէք միութիւն, համատեղ ձեռնարկների հզօրացումը եւ ի տես հասարակաց բարիքի՝ Տիրոջ

բոլոր աշակերտների միջև համագործակցութիւնը նման են փայլակնացայտ լոյսի՝ խաւարամած գիշերուան մէջ, որը կանչ է՝ ապրելու սիրով եւ նոյնիսկ տարբերութիւնների փոխըմբռնմամբ: Համամիութենական ոգին օրինակելի է դառնում նաեւ եկեղեցական հասարակութեան տեսանելի սահմաններից դուրս, եւ բոլորի համար ներկայացնում է մի զօրաւոր կոչ՝ տարակարծութիւնները յարթելու երկխօսութեամբ եւ արժեւորելով այն, ինչ միացնում է: Համամիութենական ոգին միաժամանակ արգելում է հաւատի չարաշահումն ու շահարկումը, որովհետեւ պարտաւորեցնում է յայտնաբերել նրա հարազատ արմատները, հաղորդել, պաշտպանել եւ տարածել ճշմարտութիւնը՝ իւրաքանչիւր մարդկային էակի արժանապատուութեան պահպանմամբ եւ այնպիսի ձեւերով, որոնցից թափանցի այն սիրոյ եւ փրկութեան ներկայութիւնը, որ ցանկանում ենք սփռել: Այսպէս, համոզիչ վկայութիւն ենք տալիս աշխարհին, թէ Քրիստոս կենդանի է եւ գործուն, կարող՝ ազգերի, մշակոյթների եւ կրօնների միջեւ միշտ նորանոր հաշտութեան ճանապարհներ բացելու: Վկայում ենք եւ հաւատացնում, որ Աստուած սէր է եւ գթասրտութիւն:

Սիրելի՛ եղբայրներ, երբ մեր գործը ներշնչուած է Քրիստոսի սիրոյ ուժով, զարգանում են փոխադարձ ճանաչումն ու համարումը, ստեղծւում են լաւագոյն պայմաններ համամիութենական պտղաբեր ընթացքի, եւ միաժամանակ, մատնանշուած է իւրաքանչիւր բարի կամք ունեցող անձի եւ ամբողջ հասարակութեան առարկայական երթեւեկելի ճանապարհ՝ ներդաշնակելու համար հակամարտութիւնները, որ պատառոտում են քաղաքակիրթ կեանքը եւ առաջացնում են դժուար վերականգնող բաժանումներ: Ամենակարողն Աստուած, մեր Տէր Յիսուս Քրիստոսի Հայրը, բարեխօսութեամբ ամենասրբուհի Մարիամի, «սիւն լուսոյ Հայաստանեայց Եկեղեցոյ» Գրիգոր Լուսաւորչի եւ Եկեղեցու Վարդապետ Սուրբ Գրիգոր Նարեկացու, օրհնի բոլորիդ եւ ամբողջ Հայ Ազգը եւ միշտ պահպանի այն հաւատի մէջ, որ ստացել է հայրերից եւ փառաւոր վկայութիւն տուել դարեդար:

